

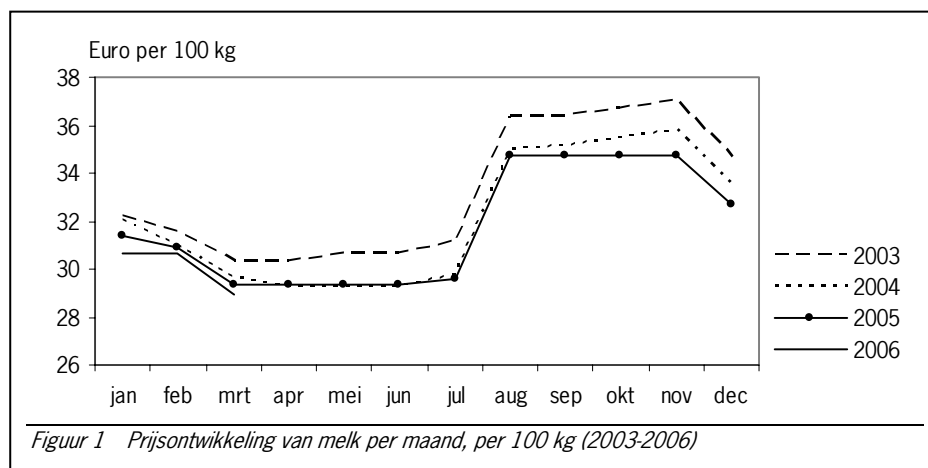
EERSTE KWARTAAL MELKVEE: SALDO HOGER DAN IN 2005

Jakob Jager en Jan Bolhuis

Naast inkomensramingen op jaarbasis, die het LEI onder andere publiceert in het *Landbouw-Economisch Bericht*, wordt de laatste jaren de stemming in de sector ook op eerdere momenten gepeild. De nadruk ligt op ontwikkelingen van opbrengsten (melk en vee), toegerekende kosten (onder andere voer en meststoffen) en saldo per kwartaal ten opzichte van hetzelfde kwartaal van voorgaande jaren. Er wordt voor alle jaren en kwartalen gewerkt met een constante bedrijfsomvang van 65 melkkoeien en bijna 5 ton melk. De in 2004 ingevoerde melkpremie is ook meegenomen in de berekeningen van het saldo. Dit artikel gaat in op de resultaten in het eerste kwartaal van 2006.

Markt en prijs

De Nederlandse melkaanvoer lag in 2005 1,2% lager dan in 2004. Moesten veel boeren in het eerste kwartaal van vorig jaar de productie drukken om niet te veel over het quotum te gaan, dit jaar was er meestal voldoende ruimte om de productie nog op te voeren. De productie in het eerste kwartaal van 2006 was bijna 4% hoger dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. Het prijsbeeld van de diverse zuivelproducten is het eerste kwartaal divers. De kaasprijs was vrij stabiel, terwijl die van boter onder druk stond door de tegenvallende vraag. Om de export te stimuleren werden de restituties iets verhoogd. De prijs van mager melkpoeder was echter stabiel. De voorraden zijn beperkt en door de sterk gestegen prijzen van kalfsvlees was er veel vraag naar melkpoeder van de kalvermelkindustrie. De wereldmarkt voor mager melkpoeder werd gedomineerd door de sterk toegenomen melkproductie in de Verenigde Staten. De diverse ontwikkelingen samen vertalen zich in voorschotprijzen voor melk in het eerste kwartaal die circa 50 cent per 100 kg lager zijn dan in de vergelijkbare periode vorig jaar (figuur 1). Per zuivelonderneming lopen de verschillen echter behoorlijk uiteen.

Hogere vee prijzen

De handel in nuchtere kalveren kende in het eerste kwartaal een vlot verloop. De onrust rond de vogelgriep had tot gevolg dat er vooral in Italië een forse daling optrad van de kipconsumptie. Dit zorgde voor extra vraag naar kalfsvlees, met hogere kalfsvleesprijzen en een groeiende vraag naar nuchtere kalveren tot gevolg. Nuchtere kalveren brachten daardoor in het eerste kwartaal gemiddeld 45 tot 50 euro per stuk meer op dan in het eerste kwartaal van vorig jaar. Ook slachtkoeien werden bij een wat wisselende handel over het algemeen goed verkocht. Er was weinig uitstoot van vee, waardoor de prijzen opliepen tot 40 à 50

euro per stuk boven het niveau van vorig jaar. De handel in melkquotum in het begin van het jaar was traditioneel levendig. Vanaf half januari nam de handel sterk af en stonden de prijzen onder druk maar tegen het eind van het kwartaal leefde de vraag weer op en daarmee leefden ook de prijzen op. Gezien de onzekerheden over het voortbestaan van de quotering en de druk op de melkprijs vanwege de herziening van het Europees Landbouwbeleid, is het de vraag of de quotumprijs zich op dit niveau zal kunnen handhaven.

Resultaten

Wordt de bovenstaande informatie vertaald naar ontwikkelingen van opbrengsten, toegerekende kosten en saldo voor een gemiddeld melkveebedrijf van 65 koeien met een melkproductie van een half miljoen kg, dan blijkt dat het saldo zich in het eerste kwartaal opnieuw positief ontwikkelt (figuur 2). Het saldo van opbrengsten en toegerekende kosten komt uit op ruim 33.000 euro, wat 2.850 euro hoger is dan het eerste kwartaal van vorig jaar. Die plus in het saldo wordt vooral veroorzaakt door een sterke toename van de hoeveelheid afgeleverde melk. Doordat de melkveehouders alle zeilen bijzetten om het quotum vol te krijgen, is er over de eerste drie maanden in 2006 meer melk geproduceerd dan in de vergelijkbare periode in 2005. Samen met een lagere melkprijs kwamen de melkopbrengsten 2,5% hoger uit. Hier bovenop komt dan nog de melkpremie, die in 2006 ruim 3,5 euro per 100 kg melk bedraagt. Voor het eerste kwartaal betekent dat 1.600 euro meer aan premieopbrengsten dan vorig jaar. De verkopen van vee dragen voor 20% bij aan de stijging van de totale opbrengsten. De totale opbrengsten in het eerste kwartaal komen uit op ongeveer 48.000 euro per bedrijf, ruim 3.000 euro hoger dan vorig jaar. De stijging van de opbrengsten wordt voor ruim de helft veroorzaakt door de melkpremie, voor bijna 30% door melkopbrengsten en voor 20% door veeverkopen. Tegenover hogere opbrengsten staan echter ook iets hogere toegerekende kosten. Voor de voerkosten was dat voor het eerst sinds 4 kwartalen. De kosten van kunstmest zaten ook vorig jaar al in de lift. De saldostijging van ruim 2.800 euro is min of meer vergelijkbaar met de stijging in het eerste kwartaal van 2005 ten opzichte van dat van 2004. Ondanks dat 2006 positief is begonnen, is het nog te vroeg om al te spreken van een verdere verbetering van de resultaten op jaarbasis.

